

İnsan, 20 yıl sonrasını hayal ederken ilk önce kendinden başlar hayal kurmaya. Bireysel hayal dalgaları yavaş yavaş onu etkileyen diğer etmenlere yayılır. Yaşlanma hissi ve onu yaşlanmaya iten sebepler gibi. Bu kısacık hayalde bile kendini mutlu eden, yıpratıcı, hüznölendiren, sevindiren kısaca onu yaşlandırıcı şeylerin kendisi gibi canlı özneler olacağını sanar. Halbuki başka gizli özneler vardır farkına varmadığı. Mekanlar. Doğumundan itibaren onu şekillendiren, hislerini törpölleyen gizli özneler; mekanlar. Hiç farketmeyiz onları. Halbuki her zaman bizledirler. Dokunurlar, dinlerler, izlerler. Hatta bizim gibilerdir; etkilenmeye açıktırlar, yaşlanırlar, ölürlər. Etkilendiği gibi, etkilerler. Küçük bir çocuğun evini kırık merdivenlerinden tanıdığı gibi, evin köşe duvarında yıllarca duran, oraya 'ait' duygusu veren bir boya izi gibi. 20 yıldır aynı evde yaşayan ve ayrılmak zorunda kalan insanlar neden üzölür? Eski olan banyo, kırık camından sızan gün ışığı, hep ona aynı kokan o evin kokusu mekanın insana verdiği somut bir etkidir artık. Görevlerini eş paylaşan kardeşler gibilerdir. İnsan mekanı tasarlar, yaratır ardından görevi mekan devralır. Ve yavaş yavaş etkilemeye başlar. Bazen kötü bazen iyi.

20 yıl sonrası hayal edilirken aynı mekanın yıllarca farklı amaçlarla kullanılıp, zamana yenilmeden mekânsal çeşitliliğini artırdığı, böylelikle hem merkezine insanı yerleştiren hem de farklı zamanlarda kullanılmasıyla mekânsal sürekliliğe örnek olan yapılar dikkate alındı. Tek amaç için yapılan bir yapı yıllarca farklı amaçlara nasıl uyum sağlayabildi, zamana ve insana nasıl direndi, zamanı ve insanı nasıl etkiledi soruları bu mekanın bulunmasına yardımcı oldu. Bu düşünceler

yardımıyla proje mekanı olarak,birzamanlar Nicomedia olarak bilinen İzmit'te kentin belleğini oluşturan belli başlı landmarklardan biri olan,1900'lü yılların başında Fransızlar tarafından Ermeniler için yaptırılmış Eski Fransız Ruhban Okulu(Saint Barbara Ruhban Okulu) ve çevresi seçildi.Yapı,Birinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonra Osmanlı zamanında öğretmen okulu olarak kullanılmış.Cumhuriyet dönemi ile birlikte Marmara Üssübahri ve Müstahkem Mevkii Komutanlığı olarak kullanılmıştır.1950 'li yılların sonunda bazı tutucu çevrelerce yapının çan kulesi yıkılmıştır.Ayrıca vitrayları kırılmıştır.Daha sonra yapı 1966 yılında hükümet konağı olarak defterdarlığa bağlanmıştır.Yüz yılı aşkın süredir farklı mekanlara bürünen yapı hala İzmit Acısuparkı mevkiinde çan kulesi ve vitraylarından yoksun biçimde zamana direnmektedir.

Yapı yalnızca iç mekanı ile değil İstiklal Caddesi'ne bakan tarafta bulunan yeşil avlusu ve ıhlamur ağaçlarıyla oldukça zengin bir alana sahip.Cumhuriyet dönemi ile birlikte avlusunun hemen karşısına yapılan büyük defterdarlık binası avluyu cılız bırakmış ve tarihi yapıdan deniz manzarasını çalmıştır.

Senaryo:

"....İş yerimden aceleyle çıkıyorum ve hemen İzmit arabasına biniyorum.Doğumgünümde bile çalışıyorum işe bak.Öğrenciyken de yakınırdım.Mimar oldum,doğumgünüm ve çalışıyorum.Bir evrak için acil İzmit Belediye'sine gitmem gerek.İzmit nereydi?Hani şu birzamanlar Bizans'ın başkenti?Osmanlı sarayına meyvelerin gittiği yer

mi?Ha bi de Mimarlık fakültesini okuduğum yer.Mezun olur olmaz yüzüne bile bakmadığım sanayi kenti.Şimdi bi iş için tekrar gidiyordum, üstelik 20 yıl sonra.

Otobüsten iniyor,köprüden geçiyor ve direk önüme çıkan belediye binasına geçiyordum.İzmit beni şaşırtıyor muydu ne?20 yılda ne değişebilirdiki?Ev fiyatları mı?Mimarlık mı?Kent mi?

Belediyede işimi halleden memur evrağımı hallettikten sonra”Bir ara şunun fotokopisini çektirin “ diyor.Binadan çıkıp o bi arayı hemen o an yapmak istiyorum.Ve fotokopi çektirecek bi yer arıyorum.İlerliyorum.Yürüdükçe şaşıyorum.Az ilerde birzamanlar geldiğim Acısu Parkı’na giden yolu ve hemen karşısındaki Eski Ruhban okulunu görüyorum.Aman Tanrım sonunda restore edilmiş!Acaba ne olarak kullanılıyor?Adımlarımı hızlandırıyor ve doğruca giriş kapısına odaklanıyorum.Çevresindeki çarpık yapılardan tamamen arınmış,geniş bir ön alana sahip harika bir tarihi yapı beni karşılıyor.Ve harika bir kent müzesi.Bir dakika .Az önceden beri burnumun önündeki kocaman çan kulesini yeni farkediyorum.Bu harika!Bir zamanlar insanların yıktığı kule şuan yeniden burada ve tüm heybetiyle parkı selamlıyor sanki.Buranın bir de geniş,yeşil bir avlusu vardı.Ben en çok orayı merak ediyordum aslında.Hemen geniş girişinden avluya dalıyorum.Ve gözlerim bir anda yıllar önce öğrenciyken avluya her girdiğimde beni yaşlı ve huysuz bir amca gibi gözleriyle ezen büyük 7-8 katlı bir defterdarlık binasını arıyor.Bulamıyorum.Kocaman bir park buluyorum karşımda.Yemyeşil.İhlamur ağaçları hala orda.Hala cıvıl cıvıl her yer.Tarihi yapının sarmaşıklı cephesi hala yerli yerinde.İlerliyorum.Bir kent parkına dönüşmüş o muhteşem avluya sevgiyle bakıyorum.Az ilerde bir workshop yapıldığını görüyorum.Yaşlı bir amcanın tuvalini alıp resim yaptığını.Çocukların oyun oynadığını.Sıcaktan bunalan gençlerin sere serpe bu yeşil avluya yattığını.Ve bir ilan gözüme

takılıyor.Haftanın 3 günü Açık hava sineması olduğunu yazıyor.Bugüne de denk geliyor mu? Kalsam mı?Kalıyorum..”

Tarihi yapı restore edilerek bir kent müzesi haline getirilir.İçinde kentin geçmişi,tarihi yapının dünden bugüne hali,seminerler,konferansların yapıldığı mekanlar,kütüphane,atölyeler bulunan kompleks bir müze ve sosyal yaşam alanı mekanı bulunur.Tarihten beri korunmuş yeşil avlusu daha da yeşillendirilerek avlu zenginleşir.Karşısındaki yüksek katlı,depreme dayanıksız olduğu belirlenen ana defterdarlık yapısı yıkılır.Yıkılan yapı alanı avluyla birleştirilerek kent parkı haline getirilir.Bu park yoğun bir ticari aksın(İstiklal Caddesi) nefes alma yeridir artık.Yoğunluğun rahatladığı yeşil kamusal alandır.Bu alanda öğrenciler şenlik yapabilir,workshop düzenleyebilir,balo yapabilir,insanlar festival düzenleyebilir,eylem yapabilir,açık hava sinemasında filmlerini izleyebilir,konser düzenleyebilir.

Yapı ve avlu çevresi dikkate alınarak kullanılmayan cepheler graffiti sanatıyla süslenir.Koridorlar boyanır hareket kazanır.

Bir yapı insanları ve çevresini çoktan etkilemiş ve sarmıştır artık..